

**ТАРИЛГЫЕ ХАЙНААР
ХАРУУХАЛХА**

республикын түрүү, нөлх-
тарилгана ээсэг түгэс
хэлтэйгээр угтама, полевой
мээрээ хаха болзор соонь
шанартайгаар шиндхэмэ
ба.
Баатар Улаан Армингаа
бүрийн амжалтануудаар
нөхөн үргэн нийтэ нөлх-
таряашад захигүй ехэ таря-
дэгүүр унахан малгайгаа
забдаггүйгөөр хүдэлмэрил-
үйлэдбэрийн үндэр бүтээсэ
туйлахан байха юм. Энэ
үндэр баян ургаса ху-
нхын түлөө колхоз, совхоз
машинно-тракторна стан-
цуудай хүдэлмэрилгшэд со-
цистическэ мүрьсөөндэ бүри
нөөр оролсоһон байна. Ма-
республикада үгтэһэн Гүрэ-
Оборонын Комитедэй дам-
лгын Улаан тугые хэтэдэ
хын түлөө республикын
үүдэй трактористнууд болон
рирна бригаданууд колхозуу-
поли дээгүүр сүүдхэлэн ху-
рилжэ, хабарай полевой
мэрийнхөө түсэбүүдые
үнэн дүүргэхэтээ хамта,
он олон килограмм горючи
нхан байха юм.
дүүр, тарилгын хүдэлмэрие
болзор соонь хэдышые най-
рхээ тэрэнэ наринаар
ууһалжа шадаагүй хаа,
дур ургаса абажа шадахгүй-
лэбтай. Мүнөө колхозуудай
үнэн ургажа полинуудые ху-
үүлжэ байна. Тэрэнтэй хам-
тарилгын буртаг үбһэ, үрмэ-
түүхэ ябадалые энэ гэнээр
мэхэзэ шухала.
1944 ондо бог үбһэ үрмэ-
нтэй тэмсэхэ тушаа эрид
та хэмжээ абахыень нюта-
тахи партийна, советскэ бо-
газартаряалангай органуу-
аг, агроперсонал, колхозуудай
алини, МТС ба совхозуудай
кторнуудые уялгалха» («Хү-
амалай (хүдэлмэринүүдэй тү-
түхэй) СССР-эй Совнарком
ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол-
СССР-эй Совнарком ба
К)-гэй ЦК-гэй зааһан
хэмжээнүүдые бодотоор
түхэ саг өрээд байна.
үргэгшэ жэлдэ респуб-
зарим аймагуудаар тарил-
хойноһоо харууһалха яба-
дүүсэ эмхидхэгдээгүй дээрэ-
хэлэн газарнуудаар тарилга
үбһэн, үрмэдэһэндэ дараг-
ургасань нилээдгүй доо-
н байха юм. Иимэ ябадал
жэлдэ яажашые тэсэшгүй.
тарилгын хойноһоо ха-
һалха баримтануудые гарга-
колхоз, совхозуудай хутэл-

бэрлэгшэд байгаа гэшэ наа
хатуугаар хэһэгдэхэ зэргэтэй.
Тарилгынгаа хүдэлмэрие ам-
жалттайгаар дүүргэжэ гараһан
Хэжэнгын аймагай олохон кол-
хозууд таряалангайнгаа буртаг
үбһэ сээрлэжэ эхилээ. Дунда-
Худанай, Доодо-Худанай, Хэжэн-
гын, Советскэ совсөведүүдэй
зарим колхозууд буртаг үбһэ
түүлгэдэ эмхитэйгээр ороо. Эдэ
колхозуудаар буртаг үбһэ түүхэ
тусгаар звенонууд эмхидхэгдэ-
һэн байха юм.
Мүн Тарбагатайн, Хорин,
Закаменай аймагуудай зарим
колхозууд буртаг үбһэ түүлгэдэ
оронхой.
Гэбшые, үшөөл олохон айма-
гуудаар буртаг үбһэ түүхэһээ
байха, таряамнай ургаадүй гэжэ
шалтаг баряад энэ шухала хү-
дэлмэрие гэдэргэнь татажа
байха юм. Иимэ баримтанууд
Бичурин, Сэлэнгын, Зэдын ба
бусад аймагуудаар үзэгдэнэ.
Таряалайгай буртаг үбһэ сэ-
бэрлэжэ үндэр ургаса хуряаха
ябадалда иимэ харша ябадал
гаргаһан хэрэгые саашадань үр-
гэлжүүлжэ болохогүй. Мүнөө
үедэ бүхы колхознигуудай хү-
сэн, тэрэшлэн нурагшад болон
пионерүүд тарилгын харууһал-
гада—буртаг үбһэ түүлгэдэ эл-
сүүлэгдэһэн байха ёһотой.
Буртаг үбһэ түүлгэ дээрэ
хүдэлмэрилжэ байһан хүнүүдэй
ажалыень зүбөөр эмхидхэжэ,
тэдэнэртэ үндэр бүтээсэ болон
хайн шанар туйлуулха хэрэг-
тэ колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд
халуун оролдолго гаргаха уялга-
тай. Колхозой түрүүлэгшэ, парти-
йна, комсомольскэ организа-
цинуудай секретар таряанама-
лай бригадир, звеновоууд бур-
таг үбһэ түүлгэ дээрэ хүдэлмэ-
рилжэ байгаа колхознигуудые
саг үргэлжэ эрьен тойрон тэдэ-
нэрэй ажалыень өөһэдөө шалга-
жа байха уялгатай.
Мүн таряалангай буртаг үбһэ
түүхын хажуугаар, хүдөө-ажа-
хын культурануудай хорото
вредительнуудтэй тэмсэхэ ябадал
эмхидхэхэ шухала. Буртаг үб-
һэн болон хүдөө-ажахын куль-
турануудай вредительнуудтэй
тэмсэжэ байгаа үедэ АЗО, учас-
тон, колхозуудай агрономууя
үргэлжэ поли дээгүүр ябажа
колхознигуудта бодото туһалам-
жа хүргэхэ зэргэтэй.
Тарилгын хойноһоо хайнаар
харууһалха ябадал үндэр ургаса
хуряалгын нэгэн шухала хэм-
жээн туладань энэ хүдэлмэрие
минуташые наатуулжа болохо-
гүй.

түсэбһөө үлүүлэн 7.000 түхэригэй
продукци
ангайн аймагай «Красная
» гэжэ промартель хүдэлмэ-
дэһэйгөө дунда социалисти-
кэ мүрьсөө үргэнөөр ябуул-
һаа ашаар май харынгаа
табарие амжалттайгаар
4 процент дүүргээ юм.
түс артель түсэбһөө үлүү
түхэригтэ продукци үй-

лэдбэрлэһэн байна.
Тус артелиин катанка хэдэг
пех харынгаа даалтабарие 147,7
процент дүүргэжэ мүрьсөөндэ
түрүү нуури эзэлбэ. Мүн мори-
ной тоног хэдэг пех даалтабария
142,8 процент дүүргэһэн байха
юм.
Т. ЗИНЧЕНКО.

**Хойто Францида союзна сэрэгүүдэй сүмэрэн
ороһон тухай нүхэр Сталиной үгэһэн харюу**

Хойто Францида союзнигуудай де-
сант буулгаһан ушарые нүхэр Сталин
ямараар сэгнэнэб гөһөн „Правдын“ кор-
респондентын асуудалда нүхэр Сталин
нигэжэ харюусаба:
—Хойто Францида сүмэрэн ороһон
союзнигуудай сүлөөлэлтын сэрэгүүдэй
долоон үдэр соо хөһөн дайн байлдаануу-
дай дүнгүүдые бүридхөөд байхадаа,
Ла-Маншые үргэнөөр гаталан гараха
болон союзнигуудай десантна сэрэгүү-
дые Франциин хойто зүгтэ олоорынь
абаашажа буулгаха ябадал хүсэд ша-
дагдаба гэжэ хэлбэрлэтгүйгөөр хэлэ-
хэдэ болоно. Энэ хадаа манай союзни-
гуудай туйлаһан хөлсөөнгүй ехэ ам-
жалта гэшэ.
Энээн шэнги хэмжээгээрээ гайхам-
шаг ехэ ба гүнзэгыгөөр зохёогдожо
хөгдөһөн аад, шадмар бэрхээр бөлүү-
лэгдөһөн довтолго гэжэ дайн сэрэгэй

түүхэ домогто байгаагүй юм гэжэ мө-
дэрэнгүй байхын аргагүй.
Бүгэдын мэдэһээр, „илагдашагүй“
Наполеон нэгэн үелэ Ла-Маншые га-
талжа гараад британска аралнуудые
буляан абахамни гөһөн аад, түсэбынь
эшхэбтарээр шал буруу хүрөшөһөн
байгаа. Хитэнгир Гитлер хоёр жэлэй
саада тээ Ла-Маншые гаталжа гарахаб
гэжэ хайрхажа байһан аад, өөрынгөө
заналгые хэрэг дээрэ бөлүүлхэ гөһөн
хэдэлгэшые гаргаха зүрхэгүй байшоо.
Гансал британска болон американска
сэрэгүүд Ла-Маншые гаталан гаража
десантна сэрэгүүдые одоор буулгаха
гайхамшаг ехэ түсэбые эрхимээр бө-
лүүлжэ шадаба.
Түүхэ домог болбол энэ хэрэгые
дээдэ зэргын туйлалта гэшэ гэжэ
тэмдэглэхэ байна.

**Москва, Кремль
нүхэр СТАЛИНДА**

Улаан Армингаа гайхамшаг-
та ехэ илалтануудые хаража ба
Танай майн нэгэнэй приказтай
танисажа, дайсаана эсэслэн хяа
һампа сохихо ба шархатаһан
фашистска арьятаниие нюсуу-
лан дарахын тулада хамаг бүхы
юмээ үгэхөөр бэлэн байһан
хадаа бидэнэр оборонын шэнэ
урьһаламжа гаргаһан мэдээсэ-
лые угаа ехэ баяртайгаар уг-
таад, хэв бүхэмнай 100—100
мянган түхэригтэ захиһан бөө-
рээ тэрэнэ сөбөр мүнөөр түлэ-
һэн байнабди, тийхэдээ түрэл
Улаан Армицаа аян болохо туһа
нэмэри хүргэхэ гөһөн хүсэлэнтэй
байһан дээрэһээ бүхы облигаци-
нуудаа оронойгоо оборонын

фондо оруулха гэжэ шийдхээ-
бди.
Хүндэтэ нүхэр Сталин, эзбүүн
муухай дайсаниие Улаан Ар-
мингаа улам шайгаар ба
хайра гамгүйгөөр сохижо байха-
дань, советскэ араднай дайсаана
дараха хэрэгтэнь тэрээндэ ту-
һалхын тулада аян бүхы юмээ
хэжэ бүтээжэ байг лэ!
Сэлэнгын аймагай Тельма-
нэй нэрэмжэтэ колхозой
түрүүлэгшэ Дагба ОЧИРОВ.
Сэлэнгын аймагай Стали-
най нэрэмжэтэ колхозой
түрүүлэгшын орологшо
Очир ДАНДАРОВ.
Сэлэнгын аймагай Стали-
най нэрэмжэтэ колхозой
бригадир Ойдоп ЦЫРЕНОВ.

**Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой
түрүүлэгшэ нүхэр Очировто, Сэлэнгын аймагай
Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын
орологшо Дандаров Очирто, Сталиной нэрэмжэтэ
колхозой бригадир нүхэр Цыренов Ойдопто**

ССР Союзай обороно тухай оролдолго гаргаһанайнгаа түлөө,
нүхэд Очиров, Дандаров, Цыренов, миний амар мэндые ба Улаан
Армин баясхалангые хүлээн абыт.
И. СТАЛИН.

**Нүхэр В. М. Молотов Египедэй элшэн
түлөөлэгшэ господин М. Камель Рахим
Бей гэгшэтэй уулзаба**

Июнийн 14-дэ СССР-эй Гадаа-
да Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар
нүхэр В. М. Молотов болбол
СССР-тэ нууха Египедэй онсо
томилгото элшэн түлөөлэгшэ ба
бүрийн эрхэтэ министр господин

М. Камель Абдель Рахим Бей
гэгшын СССР-эй Верховно Сове-
дэй Президиумэй түрүүлэгшэдэ
өөрынгөө найдуулгын грамота-
нуудые барюулха байһанайнь
дашарамда тэрээнтэй уулзаба.
Марканууд дээрэ Америкын Хол-
боото Штадуудай, Советскэ Сою-
зай ба Великобританиин нацио-
нальна тугууд натуральна үн-
гөөрөө зураатай байха юм.
Июнийн 14-дэ тэдэ марканууд
найманда гаража захалаа.
(ТАСС).

**Нэгэдэмэл нацануудай үдэрэй хүндэлэлдэ
шэнэ янзын почтово марканууд гаргагдаба**

СССР-эй Хэлхээ-холбооной
Арадай Комиссариат болбол нэ-
гэдэмэл нацануудай үдэрэй хүн-
дэлэлдэ зориулагдаһан шэнэ
янзын почтово маркануудые
гаргаһань. Тэрэ хадаа хоёр ян-
зын байха, нэгэниинь 3 түхэ-
ригтэ ба нүгөөдэнь 60 мүнцэтэ.

**СССР-эй Верховно
Соведэй Президиумэй
Указ**

И. А. Жерноклев ба
О. И. Жерноклева гэгшэ-
дые орденуудаар шагнаха
тухай

Немецкэ булимтарашадай тыл-
дэ Улаан Армин 25 боец болож
офицерүүдэй ами бөөые абарһа-
най түлөө шагнаха:
**ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН
1-дэхи ЗЭРГЫН ОРДЕНООР**
Жерноклев Иван Андреевиче
—Харьковска областийн Заче-
пиловскэ районой Семёновскэ
медпунктын фельдшер.
**ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН
2-дэхи ЗЭРГЫН ОРДЕНООР**
Жерноклева Пелагея Иванов-
нае—Харьковска областийн За-
чепиловскэ районой Семёновскэ
гэжэ тосхойлой гэрэй эзэн эхэцэр
СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1944 оной июнийн 12.

**СССР-эй Верховно
Соведэй Президиумэй
Указ**

Улаанармеец Смищук
Роман Семеновичто
Советскэ Союзай Геройн
нэрээрэгэ олгохо тухай

Немецкэ булимтарашадта
эсэргүү тэмсэжэй фронт дээрэ
Командованиингаа дайшалхы
даалтабаринуудые жэнгээтэ хай-
наар дүүргэхэ зуураа шэн зориг
ба баатаршалга гаргаһанайнь тү-
лөө Смищук Роман Семеновичто
Ленинэй орден ба «Алтан Оды»
гэжэ медаль барюулгатайгаар
Советскэ Союзай Геройн нэра-
ээрэгэ олгохо.
СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.
Москва, Кремль.
1944 оной июнийн 12.

Советскэ Информбюроһоо

Июниин 13-ай оперативна мэдээнһээ

Июниин 13-ай туршада **КАРЕЛЬСКЭ** перешеек дээрэ манай сэрэгүүд довтолгоо байлдаануудаа үргэлжлүүлжэ, дайсанай түшэг тулгууриин хэдэн пунтнууды ба тэдэнэй дунда **СТЕКЛЯННАЯ, КЕКРОЛА, РОННУКЮЛЯ, ВЕХМАЙНЕН, СИИРАНМЯКИ** гэдэг пунтнууды эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ хубилалта болоогүй.

Июниин 12-то бүхы фронтнууд дээрэ агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 12 самолёт унагаагдаа.

Июниин 14-эй оперативна мэдээн

Июниин 14-эй туршада **КАРЕЛЬСКЭ** перешеек дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтыг нуга даража довтолгоо байлдаануудаа үргэлжлүүлжэ зуураа финнуудэй хамгаалгын газарай эхээр бүхэжүүлэгдэһэн **КУСТЕРСЕЛЬКА, ЯРВИ, МУСТАЛОВО, РИВАЛИМЯКИ, МОЛЛЮМЯКИ, МАСЕЛЬКА, КОРПИКЮЛЯ** гэдэг түшэг тулгууриин пунтнууды эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ хубилалта болоогүй.

Июниин 13-да бүхы фронтнууд дээрэ агаарай байлдаануудта болон зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 13 самолёт унагаагдаһан байна

★ ★ ★

Дайсанай аэродромуудта манай авиаци сохилто хэбэ

Июниин 12-ой ба 13-ай хүни манай холо ииндэдэг авиаци дайсанай аэродромуудта хүсэтэ сохилтоннууды хэбэ. Брест, Белосток, Барановичи, Пинск, Минск, Бобруйск, Оршын оршондохг немецүүдэй аэродромууд бомбодогдоһон байгаа. Манай авиациин довтолго хэхэ үедэ аэродромууд дээрэ олон немецкэ самолёт байһан юм.

Бомбодоглын эсэстэ олон тоото түймэр гараа. Самоледууд, горючин болон һомо хэрэгсэлэй складууд галда шатаба. Түймэр соогуур хүсэтэ тэнхэрэлгэнүүд болоо. Манай авиациин довтолгоо дайсанай олон тоото самолёт үгы хэгдэһэн байгаа.

Манай найман самолёт өөһөдүнгөө базада бусажа ерээгүй.

★ ★ ★

Карельскэ перешеек дээрэ манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлбэ. Дайсан болбол байлдаанда шэнэ хүсэвүүды оруулжа, нуурнуудай хоорондуур байһан олон тоото хамгаалгынгаа түхээрэлгэнүүдтэ түшэглэжэ эсэргүүсэлтэ хэбэ. Артиллери болон авиациар дэмжэгдэһэн манай ябган сэрэгэй ба танквуудай частьнууд дайсанай эсэргүүсэлтыг даража финнуудэй хамгаалгын газарай түшэг тулгууриин хэдэн пунтныг эзэлжэ. Илангала хатуу шанга байлдаанууд мүнөөдөр Кустерселька ба Ярвин оршондо болоһон байгаа. Үдэрэй дүүрэхэ тээшэ манай сэрэгүүд эхээр бүхэжүүлэгдэһэн эдэ түшэг тулгууриин пунтнууды эзэлһэн байна. Н-скэ соединени гурбан үдэртэ дайсанай 3.000 гаран солдат болон офицеры, 30 ехэ буу, 25 миномёт, 80 пулемёт үгы хэбэ. Хүсэд баш мэдэһэнэй ёһоор тус соединениин боецүүд финнуудхэ 70 ехэ буу, 40 миномёт, 126 пулемёт, һомо хэрэгсэлтэй. эдэ хоолой зүйлтэй ба сэрэгэй зөөртэй 10 склад буляан абаһан байна. Олон хүн өлөндэ абтаа.

Манай авиаци дайсанай түшэг тулгууриин пунтнуудта

болон коммуникацинуудта бомбодогдоһон довтолгонууды хэбэ.

◆ Яссы городһоо хойгуур «Фердинанд» гэдэг немецкэ самолодно ехэ буу манай позицинуудта дүтэлэн ерээд буудалга хэһэн юм. Рядовойнууд Тындинда ба Болонин гэгшэд мэдэгдэнгүйгөөр ехэ буу тээшэ мүлхижэ ошоод, хэдэн граната болон горючитай бутылка шэдэһэн байгаа. Тинхэлээрны «Фердинанд» зогсожо, тэрээн дээрэ байһан брезентэ гал аһаа 3 немец машинаһаа гүйлэжэ гараад гал дүлые унтаргаага гэжэ байхадань манай боецүүд тэлэнэры алаба. Тэрэ үдэнэ улаан-армеецүүд Черных ба Антропченко гэгшэд ехэ буугай хажууда ерэжэ үрдэ. Антропченко түргэнөөр машина худар гүйп орожо, жолоошын нуурида жуужа моторынь хүдэлгэн ябуулаа, тэрэ «Фердинанд» гэдэг ехэ бүдэ өөһөдэйхинэйнгөө байһан газарта асарһан байна.

◆ Станислав городһоо зүүнурдуур дайсан болбол байлдаантайгаар тагнуул хэһэн юм. Немецкэ ябган сэрэгүүдэй 2 рото, 4 танк болон 6 танкетка-торпедэ советскэ хамгаалгын газарай түрүү захата хүрэхэ гэжэ довтолжэ ябаа. Манай боецүүд тэдэнэ

ры өөһөдүнгөө бүхэжүүлэгдэ хүргэнгүйгөөр довтолгыень сухаруулан сохилон байна. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 80 үхээр үлэбэ. 2 немецкэ танк, 6 танкетка-торпедэ барандаа үгы хэгдэбэ.

◆ Вилейскэ областыдо дайлагдажа байгаа партизанска отряд шоссей харгын участогы минировалээд харгыда ойро нуугада нууһан юм. Энэ шоссей харгыгаар немецкэ автоколонна ябажа ябаа. Нүүлшын автомашины минэдэ орожо тэнхэрхэлээр советскэ патриотууд винтовко, автомат болон пулемедуудаар бууджа захалаа. Мэгдэн сошордоһон гитлеровецүүд тэрхэдэбэ. Партизанууд ашаа тээбаритэй 6 автомашина үгы хэжэ, 49 немецы, тэдэнэй дунда 3 офицеры хюдаа. Витебскэ партизанска отрядтай бүлэг тагнуулшад томо нуурин газарта нэбтэрэн орожо дүүрэн немецүүды буулгаад ябаһан автобуз худар 2 граната шэдэһэн юм. 9 гитлеровец алагдажа, 13 гитлеровец шархатаа.

◆ Румынска армивһаа бодхуултаха ябадал улам үргэн хэмжээтэй боложо байна. Румынска гварди мэтын иймэ эгээн шэлэмэл румынска сэрэгүүдэйшье дотор бодхуултаха ябадал ургаа гэжэ тэмдэглэгдэнэ. Манай сэрэгүүдэй буляан абаһан 1-дэхи румынска гвардейскэ дивизиин 2.265 номерой, 1944 оной апрелин 23-ай приказ соо бодхуултаха ябадалай олошорһон ба мүн тэрэшэлэн Улаан Армиин талада солдадуудай шэлжэн ороһон ушарнууды тоолоһон байна. Частьнууд болон подразделенинүүдэй командирнуудта хандаха зуураа дивизиин командир ингэжэ заана: «Баригдаһан бодхуулнууд толгойн саазаар шийдхэгдэхэ байха гэжэ нүүлшынхнээ хануулаб. Энэ захиралты бүхы солдадуудта дуулгаха хэрэгтэй». 1-дэхи румынска гвардейскэ дивизиин командирай 1944 оной апрелин 29-ай ондоо нэгэ приказ соо ингэжэ хэлэгдэһэн байна. «Нүүлэй үедэ бэе мүсөө гэмтээхэ ушарнууд ехэ олоор гарана. Гэмтэй хүнүүд толгойн саазаар шийдхэгдэхэ байха. Сэрэгэй сүүдэй шийдхэбэри вэн дары дүүргэгдэхэ ёһотой». Эдэ документнууд анхаралаа ханлуулмаар байна. Эдэнүүд болбол румынска гвардишье Гитлерэй түлээ дайладала ба үхэхэ дурагүй гэжэ гэршэлнэ. Румынска солдадуудай зарьманинь ороноо бооолтолуулжа байһан немецүүдхэ харюу үнөөгөө абаха хүсэлэнтэй байһанаа элитээр мэдүүлдэг болоо гэжэ зарим шэлжэн орогшод мэдүүлнэ.

УЛАН-УДЫН ПВЗ-гэй ШЭРЭМ ШУДХАХА Ц Түсэбэ 334 процент хүртэр дүүргэдэг формировцигууд галда. Зүүн гарһаа—И. Е. Видменко, бригадир Ф. А. А. С. Новоселов, Н. Орфеев гэгшэд. А. Поповой ф.

Партийна ажабайдал

Городоо болбосон байдалтай болгохо

ВКП(б)-гэй Горкомой II пленум болбол городоо болбосон байдалтай болгохо тухай хэмжээ-ябуулганууды батаалхатаа хамта, городтохи партийно-советскэ болон ажлын эмхи зургаанууды энэ шухала асуудал тушаа өөһөдүнгөө гол анхаралы ходоодо табила гэжэ уялгалаа бэлэй.

Тээд, энэ шийдхэбэрийн ёһоор городой районуудаар ехэхэн хүдэлмэри эрхилэгдэбэ. Партийн Горкомой шийдхэбэриин дүүргэлтэ болгохо талаар плангара Пригороднэ болон Железнодорожно районнуудтахи партийно-комсомольскэ организацинууд, тэндэхи ажалшадтай халуун дэмжэлгэтэйгээр эмхидхэлэй хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа шалабан байна. Гансахан нүүлэй хоёр нара соо бүхы дээрэ 3.684 метр урта сквер хашаалагдажа, 1060 гаран таригламал сээрлиг шэнээр буулгаала. 350 шахуу метр урта газарта таригламал сээрлиг хашаалагдаба.

Городоо болбосон байдалтай болгохо талаар городой ажалшад олоороз, эдвхитэйгээр хабаадалсаһан байна. Жэшэнь, модо шэнээр буулгаха хүдэлмэридэ хэдэн мянгад городой ажалшад хабаадалсажа, энэ хабар 12 мянган модо шэнээр нэмэжэ та-

рибад. Городтохи талч дээрэ сээрлиг тариха түснөө жэлдэ 264 процент дүдэһэн байна.

Сээрлиг тариха талаа лезнодоржнэ райондо горь хүдэлмэри эрхилэгдэһэн бай Түмэрэмайнгаа үзэлдэхи тнуудта сээрлиг шэнээр тшадаа. Мүн Мяханай колдаархын энэ талаар бага хүдэлмэри хээ.

Тибэшье, городой Цени районхойд городоо куна болбосон болгохо туша тэйгөөр хүдэлмэри ябуулж данагүй.

Горсоветэй мэдэлдэ үгтэһеродой сад энэ жэлдэ сэрнэмэжэ тарингүй байхаана, урдань тариглаһан сэгүүдэ уһалангүйгөөр хэрижа байна. Энэ сагай дэрнүхэр Ильин мүнээ хүртэдаа уһалуулха гэжэ оролгүй. Горводопроводтой мэдэг болзор сооны хэжэ шалдээрхэнь, сад уһалха м уһа табижа үгэдэггүй. с сээрлигүүдынь гандажа юм.

Партийн горком өөрынгөө шийдхэбэрийн тгээр бэлдүүлэгдэжэ байһаншаа шалгалта хэхэнэй зүйгүй болонэ.

Г. БАДМА

Агитбригада колхозуудта гараа

Кяхтын аймагта 5 хүшөө томилогдоһон агитбригада баяхан аймагай центрхэе колхозуудта гараба. Тэдэнэртэй хамта ЦСК-гэй урвһайханай самодеятельностиин кружогойхид колхозуудта гаралсаһан байна.

Мүнөө тус бригада агитбригадын хүдэлмэри ябуулаад Киранска сомондо хүрэжэ Мүн хоёрдохн агитбрига Кяхта горбдто «Тетушка лей» гэжэ пьесе һаяар талбэлдхэл хэжэ байна.

Сельисполкомуудай түрүүлэгшэнэрэй курсанууд

РСФСР-эй 47 областной ба Улаарай центрүүдтэ сельскэ соведуудэй исполкомуудай түрүүлэгшэнэрэй курсанууд хүдэлмэрижэ захалба. Российска Федерациин бүхы областнууд, зязарнууд болон автономно республикануудта хаана-яанагүй гинжэ курсанууд болохо юм. Ойрын хоёр гурбан жэлэй турша соо исполкомуудай түрүүлэгшэнэр булгадаа хурган бэлдэгдэхэ байна.

Энэ жэлдэ 7.000 шахуу хүн нураха юм. Тэдэнэр хадаа гэгээрэл болбосорол, элүүры сахиха, нютагай бюджет, хүдөө-ажалай талаар хуули тогтоол болон практикатай танилсаха, финансова ажал болон хэрэг хүтэлхэ эрдэмые шудалха байна. Хүдөө нютагуудта олоной дунда ябуулагдаха эмхидхэлэй хүдэлмэрийн асуудалнуудтай курсантнууды тавилеуулха ту-

хай тусгаар ехэ анхарал табигдаха болоно.

Эдэ бүхы заахын тулада научна албан газарнуудай сотрудникүүд ба мэргэжэлтэй специалистнууд, нютаг дээрэхи хургуулинуудай багшанар, республиканска, хизаарай болон областной исполкомуудай хүтэлбэрилахы хүдэлмэрилэгшэд хандуулагдаба.

Курсануудта хургаха болзорывн-гурбан нара юм.

Шэнэ радиоузел

Баунтын аймагай Троицка гэжэ алтавай прискын дэргэдэ шэнэ радиоузел байгуулагдаба. Тус прискын ажалшадтай гэрнүүдтэ 50 гаран радиоточко

тогтоогдобо. Тингээд үшөө радиоточко газар тогтоолбайха юм. Мүнөө алташад үдэр таһаралтагүй радио шагвал

Үндэр ургасын түлөө социалистическэ мурьсоон

Магтаалта плугшад

мурын аймагай Бодонгуу-сомоной Молотовой нэрэмжэ артелиин түрүү зэргын цэвигүүд газар хахалха хүрүндэ эдибхитэйгээр хабаан, социалистическэ мурьсоон илжа ябанад. Плугшад Аюшсева гэгшэ тарилгада хойшо үдэрэйтөө хамта 120 процент гүйсэд, хамта 33 гектар хахалхан. Тэршэлэн өнхөд хоорондурьсэвэй плугшад Балмацулова, Басан Тогочеева, Цы Доржиева гэгшэд үдэр бүгөө нормонуудыг 117-118 цент дүүргэжэ, тус тустай 32 гектар хахалаа.

хабарай тарилгын эхилжэ хойшо магтаалтай ябаһан шад Дондокова, Гармаева, Шапова, Дамбаева гэгшэд үдэрүүдтэ ажалаа бүригдэһэн байна.

А. МАНГУТОВ.
(«Б. М. Үнэнэй» корреспондент).

Үбгэдһөө үдэрһэн звено

Шалангай болон бэлшээр газарыг найжаруулаха тус «КМ» колхозой (Бичурын) членүүдэй хандалгыг ай-колхозууд халуунаар бай-сабшалан ба бэлшээрэ оруулаха шухала хэмжээг харалжа байна.

оргуудай сомоной Лениней жэтэ артелиин членүүд мангай үндэр ургаса гүнт түлөө бага бэшэ хүдэл-жуулжа байха юм. 75 на-үбгэн нүхэр Доржиевай хари доро үбгэд хүгшэд үхибүүдбээ бүридэһэн звено эмхидхэгдээд саб-бэлшээр уналха кубар малтажа байна. 74 на-үбгэн Будаев, 70-тайлов ба хэдэн багаханууд 15 километр капава Гадна, энэ колхоздо мангай 150 гектар хоёр уналгадан байха юм.

А. Руссий.

Ординска областийн Ци-районной «Авангард» гэжэ ряс ехээр тарилхай юм. АГ ДЭЭРЭ: рисовод Ким гэгшэ поли дээрээ ула байна. А. Зильберманай фото. (ТАСС-эй фотохронико).

Пар бэлэдхэлдээ жэгдэрэн оробо

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозууд 26.000 гаран гектар тарилга хээд байна. Загастайн сомоной Сталиной, Жаргалантын сомоной Тельманэй, Селендумын сомоной Сталиной, «III Интернационал», «Коминтерн», Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозууд тарилгага амжалтатайгаар ябуулжа түсэбһөө үлүүлэн хэдэн олон гектарнуудыг таряа.

Тарилгага дүүргэһэн олохон колхозууд пар бэлэдхэлдээ жэгдэрэн оробо. Аймаг соо 300 шахуу та пар хахалагдаһан байна. «Социализм» колхоз парта 28 плуг, Селендумын сельсоведэй Сталиной нэрэмжэтэ артель 18 плуг, Загастайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоз 18 плуг парта гарганхай. Мүн Тельманэй, Селендумын сельсоведэй Калининой, «Коминтерн» колхозууд

пар бэлэдхэлдэ хэдэ-хэдэн плугуудыг гарган байха юм.

Мүн колхоз бүхэн баяар тарилгын буртаг үбһэ түүггыг эмхидхэхэ байна. Энээндэ үбгэд хүгшэд, үхибүүд болон тарьяан-ажалай зарим членүүдбээ бүридэһэн тусхай бригада, звенонууд ябаха юм.

Ц. ЦЫДЫПОВ,
А30-е лагша.

Дамбаевай бригада мурьсөөндэ иланхай

Ехэ-Кударын машинно-тракторна станциин тракторна бригадануудай дунда социалистическэ мурьсөөндэ фронтовик Дамбаевай хүтэлбэрлэдэг бригада илажа ябана. Энэ бригадын членүүд Ранжуровой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ унаһан малгайга абангүйгөөр хүдэлмэрилжэ, условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалгада оруулан 163 гектар элдүүрилжэ, хабарай полевой хүдэлмэрингөө түсэб 214 процент дүүргэхэтээ хамта, 1 тонно горючи арбилһан байна.

Бригада хоорондынгоо мурьсөөндэ залуу трактористка Райценова илаа. Энэ хадаа өөрынгөө халаан соо ХТЗ трактораар зөөлэн хахалгада оруулан 145 га элдүүрилжэ 230 килограмм горючи арбилһан байха юм. Мүн

нүхэр Доржиев зөөлэн хахалгада оруулан 133 гектар газар элдүүрилһэн, 115 килограмм горючи арбилһан байна.

Тус бригадын членүүд хабарай полевой хүдэлмэри эхилһэн-һээ хойшо тракторнуудаа нэгэ-һье мила байлгаагүй байха юм. Трактористнуудайнгаа халаагаа бэлгэхэдэнь бригадир нүхэр Дамбаев өөрөө байлсажа, тракторнуудын шалгалсан тушаажа үгэдэг байна. Эндэ тракторнуудай техникескэ харууналга найнаар табигданхай.

Дурсагдаша бригадыг хүтэлбэрлэгшэ нүхэр Дамбаевай үүсхэлээр эндэ трактористнуудай техникескэ хуралсал эмхидхэгдэбэ. Техникескэ хуралсалын 10 хоног соо нэгэ дахин үнгэргэгдэжэ, трактористнуудай мэргэжэлнүүдыг вилээдгүй дээш-дүүнэ.

Мүн энэ бригадала агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри найнаар табигданхай. Ханым газетэ болон дайшалхы хуудалханууд табалгараагүйгөөр гаргагдажа түрүүшүүлэй ажальгэ тодоор харуулдаг байна. Полевой станайн дэргэдэ культурна хэрэгсэлнүүд—гитар, балалайка, библиотекэ гэхэ мэтэвүүд түхээрэгдэнхэй юм.

Энэ бригадын членүүд тарилгын үедэ туйлаһан амжалтануудаараа хизаарлангүй, саашадаа улам ехэ эдибхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, пар бэлэдхэл, тарьялуралгада бэлэдхэл болон хуралгыг богонихон болзор соо эрхим шаартайгаар дүүргэхэ гэдэн социалистическэ уялгануудыг абаад байна.

М. ИОДУНСКАЯ.

Бурагшад полевой хүдэлмэридэ туһална

Заврайн аймагай Ангирай эхин хургуулийн бурагшад Лениней нэрэмжэтэ колхозой хүдөө-ажалай хүдэлмэридэ, плангага хабарайн тарилгада горьтойхон туһаламжа үзүүлнэ.

Эдэнэр хургуулингаа таранһаа хойшо тарилгын хүдэлмэридэ ябажа шадаха зэргээрэ нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хээ. Бурагшад Раднаев, Юндылыков гэгшэд газар хахалдаг байна. Мүн бэшэниинь огородно брига-

дада туһална. Сабшалангай газар сэлбэрлэгдэ бүхы бурагшад эдибхитэйгээр хабаадалсажа, 50 гектар сабшалан сэлбэрлэһэн байла юм.

Мүнөө үедэ эдэнэр тарьяалангай буртаг үбһэ түүхэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Ургаж гарган тарьяалан дээгүүр үдэрэй 20 бурагшад буртаг үбһэ суглуулна. Мүн эдэнэр хүдөө-ажалхын культурануудай хорото ередительнүүдтэй тэмсэнэ. Хоёр-

дохи классай бурагша Дугаржапов хэдэн олон үрхэ алаһан байна.

Ангарай хургуулийн бурагшад болон пионернүүд тарилгын хойноһоо харууналжа, үндэр ургасын түлөө тэмсэхэтээ нэгэн доро мүн огород уналха, үбһэ талханай хуряалгада бэлэдхэлсэхэ гэхэ мэтын уялгануудыг абанхай.

М. НАСАНДАРИЕВА.

Тарилгын дүн тухай суглаан

ХОРИ. (Манай корреспондент-һээ). Июнийн 10-ай үдэр Хориний аймагта хабарай тарилгын хүдэлмэрийн дүн тухай асуудалтай суглаан болобо. Энэ суглаанда колхозой партергнууд болон түрүүлэгшэвэр хабаадалсаа.

ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Филиппов хабарай тарилгын дүн болон саалчанхы зорилгонууд тухай элдхэ хэбэ. 1944 оной хабарай тарилгын хүдэлмэри үнгэрэгшэ жэлэйхнбээ бураггүй эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. «Путь Сталина», «Гигант», Лениней, Калининнай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд тарилгынгаа хүдэлмэриг болзорхоон урид дүүргэһэн байна,—гэжэ элдхэлшэ тэмдэглэбэ. Мүн нүхэр Филиппов зарим колхозуудай тарилгыг эмхигүйгөөр үнгэргэһэнь эрид шүүмжэлһэн байха.

Тэршэлэн Хориний машинно-тракторна станци трактор болон хүдөө-ажалай машина зэмсэгүү-

дыг найнаар забарилжа, тарилгыг хүсэд түгэс бэлэдхэлтэйгээр угаа. Тингэжэ МТС хабарай полевой хүдэлмэрингөө түсэб 112 процент, жэлэйнгээ түсэб 58 процент дүүргэһэн байна. Тарилгын үедэ МТС условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалгада оруулан 107 гектар элдүүрилээ.

Саашань нүхэр Филиппов пар бэлэдхэл, тарилгын буртаг үбһэ түүггэ, үбһэ, тарья хуряалгада хаһа болзор соонь бэлэдхэхэ шухала зорилгонууд тухай тогтожо хэлэһэн байна.

Мүн энэ суглаан дээрэ Хориний МТС-эй 57 түрүү хүнүүд шагнал абаа. Тарилгын үедэ МТС-эй эдэ түрүүшүүд унтаха нойргүйгөөр хүдэлжэ, бага бэшэ амжалтануудыг туйлаһан байна Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг нүхэр Пуриковой бригада хабарай полевой хүдэлмэрингөө түсэб 214 процент, жэлэйнгээ түсэб 95 процент дүүргэһэн байха юм. Энэ брига-

дын чланууд тарилгын үедэ условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалгада оруулан 140 гектар элдүүрилһэн байна. Тингэжэ тус бригадынхид МТС-эй дирекци болон парторганизациингаа дамжуулгын Улаан туг абаа. Мурьсөөнэй хоёрдохи нуури нүхэр Аюшсезэй бригада эзэлбэ. Тус бригада хабарай полевой хүдэлмэрингөө түсэб 110 процент дүүргэжэ, условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалгада оруулан 132 гектар элдүүрилхэтээ хамта, 529 килограмм горючи арбилһан байна. Тэршэлэн хабарай тарилгын үедэ нүхэд Рыгзэнов, Ильин, Жамбалов, Дандаров гэгшэдэй бригаданууд эмхитэйгээр хүдэлжэ, тракторна хүдэлмэрингөө хабарай түсэб үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Энэ суглаанда хабаадагдахад 1944 оной хүдөө-ажалай бүхы хүдэлмэриг амжалтатайгаар дүүргэхэ хэмжээнүүдыг харалдан тогтоол абаһан байна.

Ц. ГАРМАЕВ.

ТРАКТОРНА ХҮДЭЛМЭРИЙН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРНОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1944 оной июнийн 16.

МРС-үүд	Түсэбэй дүүрэгтэ процент ээг
Саянтын	62,9
Иволгын	58,8
Хорин	57,9
Хэжэнгын	55,0
Хонхолойн	54,7
Курбын	52,1
Кыренскэ	50,7
Бага Куналейн	50,4
Ехэ-Кударын	50,0
Гашейн	49,7
Чесань	49,0
Түвхэнэй	48,3
Ново-Брянска	45,3
Эгэтын	43,6
Тарбагатайн	42,4
Итандын	41,8
Сэлэнгын	41,7
Куйтунска	40,5
Бичурын	40,2
Удын	39,6
Ушөөтэйн	37,6
Тимлюйска	37,1
Селендумын	36,3
Цагаан-Усанай	34,6
Жиримскэ	34,2
Суулгын	31,0
Окино-Ключевскэ	30,1
Кяхтын	28,2
Закаменай	28,1
Кабанскийн	24,7
Ехэ-Куналейн	24,3
Баргажанай	23,7
Торин	15,1

ХАМТА: 42,4

Закаменай колхозуудаар

ЦАКИР, июнийн 15. (Телефоноор абтаба). Тарилгынгаа хүдэлмэрийн түсэбүүдыг хаһа болзор соонь үзүүлэн дүүргэһэн аймагай колхозууд пар бэлэдхэлдээ жэгдэрэн оробо. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр аймагай колхозууд 1.000 гаран гектар пар хахалааг байна. Пар бэлэдхэлдэ хамта 500 шахуу плуг, 17 трактор ябана.

Тарилгага агротехникескэ богонихон болзор соо дүүргэһэн түрүү колхозууд пар хахалха түсэбөө хахалдаань үзүүлжэ байха юм. Хамгийн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 190 шахуу гектар пар хахалжэ, түсэбөө хахалдаань үзүүлээ. Энэ колхозой парта 34 плуг ябана. Тэршэлэн аймагай бусадһье колхозууд нараа урда жэлнүүдэйхнбээ эмхитэйгээр ябуулна.

Л. ПЕТИНОВ,
ВКП(б)-гэй айкомой секретарь.

ГОКО-гэй Улаан тугаар омгорхон

Тимлюйска машинно-тракторна станциин трактористка С. Ананьина гэгшэ манай республикада үгтэһэн Гүрэнэй Обороннын Комитедэй дамжуулгын Улаан тугта омгорхон, хабарай полевой хүдэлмэрийн үедэ поли дээрээ сүүдхэлэн хүдэлжэ, колесно трактораар зөөлэн хахалгада оруулан 125 га элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэрингөө жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэбэ.

Мүнөө нүхэр Ананьина түсэбһөө үлүүлэн газар элдүүрилжэ байна.

ХИЛЫН СААНААА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Черчилль Францидахи союзна сэрэгүүдэй плацдарм дээрэ ерэбэ

ЛОНДОН, юниин 12. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционн хүсээнүүдэй верховно командованиин штабай дэргэдэхи Рейтер агентствын корреспондентын дамжуулгаша хадаа мүнөөдөр куулитаар мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, английска премьер-министр Черчилль болбол фельдмаршал Сметс ба имперска генеральна штабай начальник Алан Брук гэгшэдэй үдэшэлгэтэйгөөр Францидахи союзнигуудай плацдарм дээрэ ерэбэ.

Генерал Монтгомери гэгшэ Францидахи ябуулганууд тухай хэлэнэ

ЛОНДОН, юниин 12. (ТАСС) Францидахи армейска группые командалагша генерал Монтгомери гэгшэ сэрэгүүдтэ халдаха зуураа ингэжэ тэмдэглэбэ: «Союзнигуудай сэрэгүүд дүрбэн үдэр соо болоһон байлдаануудай хүлээр Франциин эхэ газарга найнаар ба халахагүйгөөр бүхэжэбэ. Английска, канадска ба американска сэрэгүүд горьтойхон амжалта туйлажа, тэрэ амжалтага хүгжөөхын тула өөһэдөө һайн позициянуудые хангаба».

Номгон далай дээрэхи байлдаанууд

ЛОНДОН, юниин 14. (ТАСС). Номгон далайн баруун-урда зүгтэ байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй нэгэдэмэл командованиин штаб болбол Биае (Шэнэ Гвицея аралай баруун-хойто эрье шадар) гэжэ арал дээрэ японтоноо булжажа абаһан Мокмер гэжэ аэродромые союзна авиаци хэрэглэжэ эхилэе гэжэ мэдээлэнэ.

ВАШИНГТОН, юниин 14. (ТАСС). Юниин 10-да Гуам гэжэ аралые болон Сайпал, Тинпан болон Рота аралуудта (Маршанска аралууд) довтолго хэжэ үедэ американска самолёдууд японтоной 141 самолёт үгы хэбэ, тийхэ зуураа өөһэдөө 11 машинага гэгшэн байна гэжэ США-гэй далайн министерство мэдээсэнэ. Юниин 11-эй үдэр американска авиаци үшөө 16 японско самолёт, хоёр бишпихан ашаанай пароход болон нэгэ нефть зөөдэг судные үгы хэһэн байна. Мүн энэ үдэр американска самолёдууд Сайпан гэжэ арал шадар ябаһан японско корабльнуудые атаквалаад, нэгэ эсминец, нэгэ томо нефть зөөдэг судна гурбан корвет, нэгэ дунда зэргын ба гурбан бишпихан ашаанай судлануудые шянгэһэн байха юм. Тэрэһнээ гадна үшөө табан ашаанай пароход болон табан хажуулай корабльнуудые гэмтээһэн байна. Американска авиаци энэ довтолгоонууд соогуур дүрбэн самолёдоо гээбэ. Юниин 12-то американска самолёдууд японско пароходуудай баһа нэгэ ондоо соединенидэ довтолоод, дүрбэн эсминец болон хоёр ашаанай пароходуудые гэмтээһэн байгаа.

Карельскэ перешеек дээрэ советскэ сэрэгүүдэй довтолго хэһэн тухай хариин хэблэл газетанууд бэшэнэ

ЛОНДОН, юниин 12. (ТАСС). Карельскэ перешеек дээрэ довтолго хэжэ эхилһэн тухай нүхэр И. В. Стагинай приказ бүхы газетануудэй эхин нюурнууд дээрэ тунхаглагдаба. Үсэгэлдэр үдэшэлэн британска радио тунхаглалгын кампани болбол приказ тухай тусхай мэдээсэл хэһын тулада дамжуулгаша таһаһан байна.

«Ньюс Кроикл» гэжэ газетэ редакционн статья соогоо ингэжэ бэшэнэ: «Энэ хабар Москвагай дурадхаһан яһала болошотойгоор эбтээ оролгын условиуудые зүбшөөн абаһаһаа үсэгдөөр арсаһанайнгаа түлөө Финнууд мэнэ һаяар тон үнэтэйгөөр түлэхэ болоно».

«Дейли Экспрес» гэжэ газетэ болбол Улаан Армиин довтолго хэһэнэй эсэстэ дайсанай лини үргэн ехээр нэгдэ сохилдоо гэжэ

бэшэнэ. Мүнөө эндэ сохилто хэһэдэнь түбхын түрүүндэ Финнуудтэ гэнээтэй байшаба. «Финнууд 1941 ондо эндүүрһэц байна. Немецкэ вассалнуудай алдуу эндүүнүүдынь Германиян амжалтануудаар заһагдажа шаддаха байгаа. Зүгөөр энэ хабар Финлянди яһала болошотой условиуудые зүбшөөгөөд, дайһаа гаража шадха аргатай байһан юм. Мүнөө Карельскэ перешеек дээрэ финскэ сэрэгүүд өөһэдэньгөө ударидагдай харалган һохор байһаниие ба алдуу эндүү хэһениие амсажа байна гэшэ. Тэдэнэр зүүн тээһээ хэгдэхэ ёһотой байһан тон түрүүшын сохилтонуудые үзэбэ» гэжэ бэлэнэ.

«Ивнинг Стандарт» гэжэ газетэ болбол «Финляндидэ эсэргүүсэн хэгдэһэн довтолго хамаг бүхы шэнжэ түхэлөөрөө томохон

сохилто болоно. Тээд Финнууд энэһнээ зайлажа шадха аргатай байһан юм» гэжэ мэдүүлнэ. **НЬЮ-ЙОРК, юниин 12. (ТАСС).** Үглөөгүүр гарадаг газетанууд болбол Карельскэ перешеек дээрэ Улаан Армиин довтолго хэжэ эхилһэн тухай мэдээсэлые Хойто Францида союзна сэрэгүүдэй сүмэрэн ороһон тухай мэдээсэлдэ адли тон һонирхолтойгоор үгэнэ. Американска радиостанцинууд Карельскэ перешеек дээрэхи довтолго тухай мэдээсэлнуудые түргэ түргэн дамжуулха зуураа, тэрэһнине союзнигуудай довтолготой үгээ нэгэдэнгээр хэгдэжэ байна гэжэ тэмдэглэнэ. «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетын бэшэһэн гаршагынь: «Ородууд Финляндиие дарахаар эсэсэй довтолго хэжэ ороо» гэгшэн байба, Бусад газетануудай гаршагуудшые мүн лэ нимэрхүү.

Союзнигуудай экспедиционн сэрэгүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл

ЛОНДОН, юниин 14. (ТАСС). Мүнөөдөр үглөөгүүр тунхаглагдаһац коммюнике соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

«Тилли-Сюр-Сельһээ баруугаар манай бронетанкова частьнууд дайсанай сэрэгүүдэй хажуу талаарынь ороод урда зүг тээшэ угаа амжалтатай сохилтонуудые хэбэ. Манай сэрэгүүдэй түрүүл-

жэ ябаһан патрульнууд дайсанай галзуу нэтэрүү эсэргүүсэлтэдэ торон тогтонгүй Комон хүрөөд байна. Тилли-Сюр-Сель болон Канай хоорондо бронетанкова частьнуудай тулалдаанууд болоһон зандаа. Дайсан болбол Карантанай оршондо айхабтар хүсэтэйгөөр түрэнэ.

Үсэгэлдэр үдэшэлэн бүрхэг

байһан дээрэһээ забһардалга болоһоной һүүлээр союзнигуудай авиаци довтолгооо нэргээгээд эндэ дайн боложо эхилһэнһээ хойшо үзэгдөөгүй айхабтар шанга сохилто хэһэн байна. Дайсанай эстрельительнэ авиаци балай ехэ эсэргүүсэлтэ хэзгүй, зүгөөр манайхитай олохон самолёт зенитнэ артиллериин шанга буудалгада ороһон байна».

Уласхоорондын байдалай шэнжэлэл

Хойто Францида англо-американска сэрэгүүдэй хэжэ байһан дайнай ябуулганууд амжалтатайгаар улам саашаа үргэлжэлэгдэнэ. Юниин 12-ой үдэшэлэн тунхаглагдаһан генерал Эйзенхауэрэй штабай мэдээсэл дээрэһээ хараад үзэхэдэ, эрьбэ худар зубшан байһан 96 километр газар союзнигуудай гарта ороод байна. Зарим участогууд дээрэ союзнигуудай сэрэгүүд французска газар худар 20 километр хүртэр нэбтэрэн оробо. 10 гаран город болохуурын газарнууд эзэлэгдэе. Һүүлэй мэдээсэлэй ёһоор союзна сэрэгүүд түмэр харгынуудай шухала узел болохо Карантан гэжэ городые эзэлһэн байна.

Мүнөө үедэ союзна сэрэгүүд Шербур гэжэ порт болон далайн хэрэмые, мүн тэрэшэлэн түмэр харгын угаа шухала узел болохо Кан гэжэ городые эзэлэн абаһын түлөө гол ехэ хүсээ гаргажа байна. Нэгэ недели соо болоһон дайн байлдаанууд соогуур хэдэн мянгад немецкэ солдат

болон офицернууд, тэдэнэй дунда нэгэ генерал штабтайгаа хамта плендэ абтаба.

Мүнөө үедэ бүхы фронт худар айхабтар шанга байлдаанууд боложо байна. Союзнигууд болбол корабльнууд дээрэһээ сэрэгүүдые буулгажа ба дайсанай ара тала худар парашютна болон авиадесантна частьнуудые хаяжа үргэлжэлүүлһээр. Тийхынгээ хажуугаар англо-американска авиаци 160 километр тухай газарай оршондо түмэрзэмай станцинууд, автомобильна харгынууд болон канялнуудые бомбодно. Мүн тэрэшлэн дайсанай харгынууд болон транспортые эбдэн һандаргажа байһан, горючитай (хранилищевуудые шатаажа болон бусад һүйдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байһан французска патронуудай ябуулганууд тухай мэдээсэгдэнэ.

Итали дотор американска 5-дахы болон английска 8-дахы арминууд болбол эмхи гуримаа алдан хойто зүг тээшэ сухарига ябаһан немецүүдые мурдэн нам-

нажа үргэлжэлүүлһээр. Союзна сэрэгүүд Римһээ хойгуур 180 километр хүртэр байһан хэдэн олон городуудые эзэлбэ. Италийн адриатическа эрье дээгүүр сухарига ябаһан немецкэ сэрэгүүд Пескра гэжэ городые орхижо арилһан байна. Союзнигуудай довтолго хэһэнһээ хойшо нэгэ һара соо итальянска фронт дээрэ немецүүд 70.000 гаран хүнөө алуулжа ба плендэ абхуулжа гэгшэн байгаа. Дайсанай ара талада партизанска хүдлөөн улам үргэдэжэ байна.

Энэ недели соо союзна авиаци Берлиниие хэдэн дахин бомбодон байгаа. Мүн тэрэшэлэн Кельн болон Мюнхен городууд агаарһаа довтологдобо. Май һара соо английн болон США-гэй самолёдууд Германи болон тэрэһэй эзэлэн абаһан гүрэнүүд дээгүүр 120 мянган тонно бомбо хаяба, тэрэнь бүхэли 1941 ондо Англи дээрэ Германиян хаяһанда орходоо 6 дахин үлүү ехэ байна.

Л. ВОЛЫНСКИЙ.

Италидахи дайн байлдаан

ЛОНДОН, юниин 13. Италида байгаа союзна сэрэгүүдэй штаб болбол олон газарнуудта союзна сэрэгүүд довтолгооо үйлдүүлжэ, фронтын адриатическа дээгүүр Салине гар рэһиние гаталан гараба гэдээсэнэ. Харгынуудай удхатай бэлшэр болохо гэдэг эзэлэгдэе. (Тэрэ Рим—Пескарини хоорондо харгы дээрэ Кьетиһээ урдуур 30 километрыг байдаг юм). Мүн тэрэ Больсен гэжэ нуурһаа ба баруугаар сэрэгүүд дабшажа, Баньеорджогой до айхабтар шанга байл болоһон байна.

Авиаци болбол дайсанай сэрэгүүдтэ ба сэрэгэй барилдануудта довтолжо үйлдүүлэе.

Мүн тэрэшэлэн Югославия эрье шадар байһан Корчула арал дээрэхи харгы болон дайсанай пароходууд бодогдоо.

Үнгэрэгшэ бүндэ союзна авиациин бомбардировщик Венгридэ байгаа объектинуудтэ довтолһон. Союзнигуудай дунда авиаци 1.100 шахуу сүлдэлгэ хэбэ.

ЛОНДОН, юниин 13. Фронтын адриатическа дээрэ дайсан Пескар урда эрьбэһээ зайлажа гэжэ Рейтер агентствонэ. 5-дахы армиин Римһээ зүүн-хойгуур 12 метр газарта байһан нэгрин газарта хүрэбэ.

ЛОНДОН, юниин 14. Италида байгаа союзна сэрэгүүдэй штаб болбол адриатическа учасок до союзнигуудай сэрэгүүд үргэлжэлүүлжэ, Пескар туласа бүхы газарые бэлхэжүүлбэ гэжэ мэдээсэлһээ хойгуур союзнигууд гүүд Нарни тээшэ дүтэһана, тийхэдэ Тибрһээ ба Банье ореджо гэжэ город дүтэлжэ ошоо, тэндэ хойто соо айхабтар шанга дайланууд боложо байна. Гүүдэй сэрэгүүд Больсен баруун ба зүүн хажуугаар шаа дабшаба. Тирренска эрье дээгүүр союзнигууд рэгүүд дайсанай угаа эсэргүүсэлтэй ушарһан Тагнуулай отрядууд хойто тээшэ улам саашаа ябанад.

Союзнигуудай авиаци гэжэ портдо байһан пароходуудта, хойто центральна талада байһан сейнэ болон түмэр харгы гэнүүдтэ, Итали дотор дайсанай ондоо байрлануудта довтолбо.

Харюусалгата редакци Ц. Г. ГАЛС